

Kotkatoiminnan

KÄSI- KIRJA

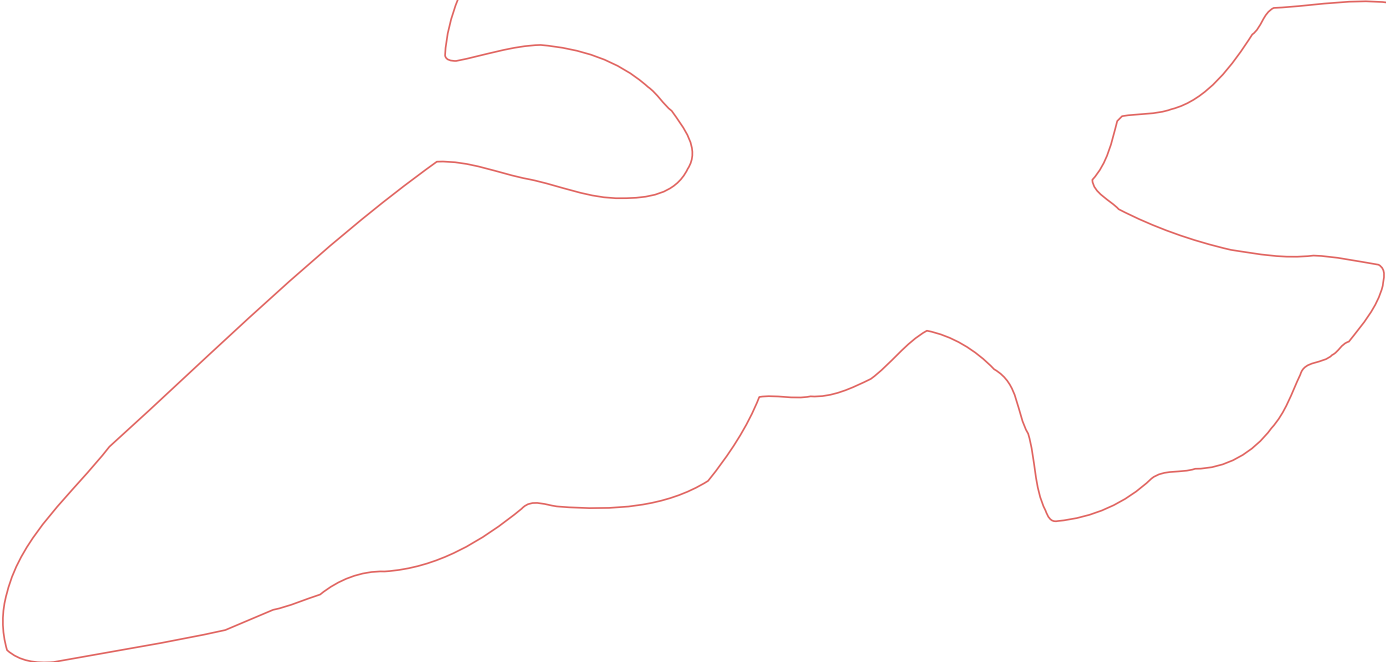

HULVATONTA MENOA VUODESTA 1943

SISÄLLYS

Johdanto	3	4.2.5. Tiedotus	14
		4.2.6. Varainhankinta	16
1. Nuoret Kotkat	4	4.3. Valtakunnallinen toiminta	16
		4.3.1. Nuorisokongressi	17
2. Mistä järjestö koostuu?	6	5. Kansainvälisyys	18
2.1. Osastot ja rekisteröidyt kotkayhdistykset	6	6. Säännöt ja ohjeet	20
2.2. Aluejärjestöt	7	6.1. Säännöt	20
2.3. Piirijärjestöt	7	6.2. Yhdistysrekisteri	21
2.4. Keskusliitto	7	6.3. Ohjeet ja ohjesäännöt	23
3. Hallinto	8	6.3.1. Hallinto- ja talousohjesääntö	23
3.1. Edustajisto	8	6.3.2. Ilmoittautumis- ja matkustusohjesääntö	23
3.2. Liittohallitus	8	6.3.3. Toiminnan turvallisuusohjeet	23
3.3. Puheenjohtajisto	9	6.3.4. Päihdesäännöt	24
4. Toiminta	10	6.3.5. Ansiomerkkien ohjesääntö	24
4.1. Toimijat	10	6.3.6. KKT-yleissäännöt	24
4.2. Paikallistoiminta	11	6.3.7. Edustajiston järjestyssääntö	24
4.2.1. Kerhot	11	6.3.8. Piirijärjestöjen talouden-	
4.2.2. Retket	12	hoidon vuosikalenteri	24
4.2.3. Leirit	12		
4.2.4. Koulutukset	14		

JOHDANTO

Hienoa, että otat käyttöösi Nuorten Kotkien Kotkatoiminnan käsikirjan!

Käsikirja on järjestön kehittämistyöryhmän tuotos Nuorten Kotkien toiminnasta ja toimintatavoista, aina perusteista hallinnollisiin toimiin.

Tämä 2016 valmistunut painos on uudistettu painos aiemmasta Kotkatoiminnan käsikirjasta ja sen tarkoitus on antaa sinulle mahdollisimman paljon tietoa toimintamme monipuolisuudesta ja auttaa sinua kehittämään uutta toimintaa omalla alueellasi.

Toivottavasti löydät käsikirjasta kaiken tarvitsemasi tiedon ja saat intoa kotkatoimintaan!

Järjestön kehittämistyöryhmä

Nuorten Kotkien Keskusliitto Unga Örnars Centraförbund NKK ry

NUORET KOTKAT

Nuorten Kotkien Keskusliitto – Unga Örnars Centralförbund NKK ry on 1943 perustettu lasten toiminta- ja etujärjestö. Toiminta perustuu sosialidemokraattisiin arvoihin, kuten tasa-arvoon, demokratiaan, kansainvälisyyteen, oikeudenmukaisuuteen, solidaarisuuteen ja yhdessä toimimiseen.

Nuorten Kotkien toimintaan voivat osallistua kaikenikäiset. Lapsille järjestetään erilaisia kerhoja, leirejä ja retkiä eri puolilla Suomea. Toiminnan toteuttajina ovat vapaaehtoiset aikuiset ohjaajat ja heidän apunaan toimivat 13 – 17-vuotiaat vertaisohjaajat.

Kotkatoiminnassa kaikki ovat tasa-arvoisia. Toiminta perustuu oikeudenmukaisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Kiusaamista tai syrjintää ei sallita. Toiminnassa tuetaan lasten osallisuutta toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa heidän kehitystasonsa huomioon ottaen. Kestävä kehitys huomioidaan toiminnassa.

Nuoret Kotkat on lasten etujärjestö, joka toimii lasten oikeuksien puolestapuhujana. Kannanotoilla ja lausunnoilla Nuoret Kotkat kiinnittää huomiota olemassa oleviin epäkohtiin ja pitää yllä keskustelua lasten hyvinvoinnista. Lapsipoliittisissa asioissa Nuoret Kotkat tekee yhteistyötä sosialidemokraattisten järjestöjen, muiden lapsi- ja varhaisnuorisojärjestöjen sekä viranomaisten kanssa. Vuodesta 1991 alkaen Nuoret Kotkat on myöntänyt Vuoden Lapsitekopalkinnon lasten hyväksi tehdystä työstä.

Kotkatoiminnan tärkein voimavara on vapaaehtoiset aikuiset ohjaajat. Ohjaajille ja vertaisohjaajille järjestetään koulutusta toiminnan tueksi. Ohjaajat voivat osallistua toimintaan oman innostuksensa mukaan. Joku on mukana yhdellä leirillä vuodessa tai harvemmin, ja jotkut toimivat kerho-ohjaajina kerran viikossa.

Kansainvälinen toiminta on tärkeä osa Kotkaliikettä. Nuoret Kotkat tekee yhteistyötä sisarjärjestöjensä kanssa ympäri maailmaa. Nuoria Kotkia osallistuu vuosittain kansainvälisille leireille ja seminaareille.

Nuoret Kotkat on perustettu vuonna 1943. Sitä ennen sosialidemokraattinen naisliike järjesti lapsille toimintaa. 1950-luvulla perustettiin Nuorten Kotkain Keskusliitto. Nimi Nuoret Kotkat tulee Ruotsista, jossa Unga Örnar -järjestö oli perustettu kymmen vuotta aiemmin.

Kotkatoiminnan juuret ovat Itävallassa, jossa nuoret olivat aatteen punaisia haukkoja - Rote Falken. Nuori haukka merkitsi heille rohkeaa mieltä ja elämän toivoa. Pohjoismaissa haukka oli kuitenkin ketun ohella maaseutuväestön kiivaasti vihaama kanavaras. Ruotsalaiset olivat muuttaneet Keski-Euroopasta tulleen haukka-nimen kotkaksi. Ruotsista saimme nimen lisäksi toimintamalleja ja materiaaliapua.

*Kotkatoiminnan
juuret ovat
Itävallassa*

MISTÄ JÄRJESTÖ KOOSTUU?

2.1. OSASTOT JA REKISTERÖIDYT KOTKAYHDISTYKSET

Osasto toimii sosialidemokraattisen perustajayhdistyksensä alaisuudessa. Rekisteröity kotkayhdistys toimii osaston tavoin, mutta omana rekisteröitynä yhdistyksenään huolehtien itse yhdistyslain määrittämät velvoitteet.

Osasto järjestää kerhoja, retkiä, leirejä ja erilaisia tapahtumia. Osasto tukee ja kannustaa osallistumaan alueellisiin, valtakunnallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin. Osasto tekee yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa.

Etujärjestötoiminnan kautta Nuoret Kotkat haluaa kehittää maailmaa lapsi-myönteisemmäksi, tasa-arvoisemmaksi ja oikeudenmukaisemmaksi.

Toiminnan sisällöistä päättävät ohjaajat ja lapset yhdessä. Toiminnan tukemiseksi ja rahoittamiseksi osasto voi ottaa vastaan avustuksia ja lahjoituksia sekä harjoittaa perustajayhdistyksen kautta muuta taloudellista toimintaa.

Jäseniltä peritään vuosittain jäsenmaksua, jonka suuruuden päättää osaston toimikunta. Jäsenmaksuun sisältyy toiminnan lisäksi jäsenvakuutus sekä keskusliiton julkaisema jäsenlehti.

2.2. ALUEJÄRJESTÖT

Vähintään kolme samalla paikkakunnalla toimivaa osastoa voi perustaa aluejärjestön. Aluejärjestön tehtävänä on tukea oman alueensa osastojen toimintaa. Se voi osastojen tavoin järjestää leirejä, retkiä ja koulutuksia. Aluejärjestö voi tehdä omaa varainhankintaa ja hakea kaupungin toiminta-avustusta.

2.3. PIIRIJÄRJESTÖT

Edustajisto määrittelee toiminta-alueet, joiden sisällä toimivat osastot muodostavat piirijärjestön. Piirijärjestö järjestää osastojen ja aluejärjestöjen tavoin leirejä, retkiä ja koulutuksia. Uusia toimijoita voidaan kouluttaa starttikursseilla. Erilaisten syventävien koulutusten aiheita valitaan tarpeen ja ajankohtaisuuden mukaan.

2.4. KESKUSLIITTO

Liitto järjestää valtakunnallisia sekä kansainvälisiä tapahtumia, leirejä ja matkoja. Liitto kouluttaa, viestii sekä vaikuttaa. Piireillä, aluejärjestöillä, Kotkaosastoilla sekä rekisteröidyillä Kotkayhdistyksillä on mahdollisuus saada liitolta asiantuntija-apua, ohjausta ja neuvontaa. Liitto huolehtii koko organisaation yhteisistä tarpeista julkaisemalla jäsenlehti Kotkaviestiä, tuottamalla materiaalia sekä ylläpitämällä jäsenrekisteriä ja kirjanpito-ohjelmaa.

Liitto tekee valtakunnallista yhteistyötä sosialidemokraattisten järjestöjen, muiden lapsijärjestöjen ja sidosryhmien kanssa sekä kansainvälistä yhteistyötä eri maiden sisarjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

3

HALLINTO

3.1. EDUSTAJISTO

Liiton ylintä päätäntävaltaa käyttää 50 jäseninen edustajisto, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Edustajiston toimikausi on kaksi vuotta. Piirijärjestöillä on edustajistossa 1-6 edustajaa sääntöjen määräämällä tavalla.

Edustajiston tärkeimpänä tehtävänä on kehittää Nuorten Kotkien toimintaa. Edustajisto valitsee liiton puheenjohtajan ja hallituksen sekä päättää jäsenmaksujen suuruudesta. Edustajiston tehtäviin kuuluu keväällä vahvistaa toimintakertomus ja tilinpäätös sekä vastaavasti syksyllä päättää toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta. Edustajisto antaa kannanottoja ajankohtaisista lapsipoliittisista asioista. Piirijärjestöt voivat tehdä edustajistolle toimintaa kehittäviä esityksiä.

3.2. LIITTOHALLITUS

Liittohallitukseen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, kymmenen hallituksen jäsentä sekä kaksi varajäsentä. Hallituksen puheenjohtajien ja jäsenten toimikausi on kaksi vuotta siten, että joka toinen vuosi puolet liittohallituksen jäsenistä on erovuorossa. Varajäsenillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Liittohallitus kokoontuu noin kuusi kertaa vuodessa.

Liittohallitus vastaa liiton taloudesta ja hallinnosta sekä edustaa liittoa ulospäin. Liittohallituksen tehtävänä on valmistella edustajistolle toimintakertomus ja tilinpäätös sekä vastaavasti toimintasuunnitelma ja talousarvio.

*Liittohallitus vastaa
liiton taloudesta ja
hallinnosta sekä
edustaa liittoa
ulospäin.*

3.3. PUHEENJOHTAJISTO

Liittohallituksen alaisuudessa toimii puheenjohtajisto, johon kuuluvat liittohallituksen ja edustajiston puheenjohtajat sekä liiton toiminnanjohtaja. Puheenjohtajiston tehtävänä on liittohallituksen kokousten valmistelu, päätöksenteon seuranta ja toimeenpano.

4

TOIMINTA

4.1. TOIMIJA

Nuorten Kotkien toimintaa toteutetaan vapaaehtoisten voimin. Lasten toimintaa suunnittelee ja toteuttaa ohjaajat. Ohjaaja on 18 vuotta täyttänyt aikuinen, joka ohjaa lapsiryhmiä. Tapahtumien onnistumiseksi tarvitaan vapaaehtoistoimijoita myös muihin työtehtäviin, kuten keittiöön, huoltotöihin, ohjelman järjestämiseen ja luottamustehtäviin.

Vertaisohjaaja eli vertsu on 13–17-vuotias nuori, joka toimii ohjaajan apuna toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Vertsuja koulutetaan tehtävään. Vertsu opettelee toimimaan ohjaustehtävissä, joten hän ei voi toimia yksin. Täysi-ikäinen ohjaaja vastaa aina lapsiryhmästä ja toiminnasta.

Vertaisohjaaja eli vertsu on 13–17-vuotias nuori, joka toimii ohjaajan apuna toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa

4.2. PAIKALLISTOIMINTA

4.2.1. Kerhot

Kerhotoiminta on hyvä ja toimiva tapa käynnistää osaston toiminta ja saada osastoon aktiivisia ja innokkaita lapsijäseniä. Perinteisimmillään kerho kokoontuu kerran viikossa tai joka toinen viikko. Kerho voi olla yleiskerho, jossa ohjelma vaihtelee kerholaisten toiveiden mukaan, tai kerho voi olla teemakerho, kuten askartelukerho, kokkikerho tai liikuntakerho. Kerhotoiminnan muoto voi olla myös harvemmin järjestettävä teemailta.

Kerhoa suunniteltaessa on olennaista päättää ensimmäiseksi kohderyhmä.

Suunnitellaanko kerhoa lapsille, nuorille vai kenties perheille? Ohjelman suunnitteluun on hyvä ottaa kohderyhmään kuuluvia mukaan. Toimintaa kannattaa suunnitella pidemmälle kuin seuraavaan viikkoon, esimerkiksi puolen vuoden tai muutaman kuukauden suunnitelma on toimiva. Suunnitelmassa on oltava illan teema, kuten askartelu tai leivonta, mutta tarkemman sisällön voi päättää lähempänä toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Kerho tarvitsee vähintään yhden täysi-ikäisen ohjaajan. Aikuisten ohjaajien lisäksi kerhoa voi olla pitämässä nuoria vertaisohjaajia, joille annetaan vastuuta suunnittelusta ja toteutuksesta omien edellytysten, kiinnostuksen ja taitojen mukaan.

Kerho- tai kokoontumispaikan on hyvä sijaita lähellä lasten asuinalueita. Olennaista on huomioida turvallisuus. Paikan on sovelluttava lapsiryhmän käyttöön. Vaaranpaikat, kuten liikenne ja rappuset, on huomioitava kerhon säännöissä.

Ensimmäisellä kerhokerralla kannattaa tehdä yhdessä lasten kanssa kerhon säännöt ja kirjoittaa ne näkyvälle paikalle. Kerhon jäsenistä pidetään tilastoa, tietoa tarvitaan esimerkiksi kuntien toiminta-avustuksia haettaessa. Vanhempien yhteystiedot ovat tarpeelliset toimittaessa lasten kanssa.

4.2.2. Retket

Retket voivat olla tutustumista lähialueen kohteisiin vaikka kerhoillan aikana, mutta retkiä voidaan tehdä myös kauempana oleviin kohteisiin. Retkeä suunniteltaessa on päätettävä, miten retken kulut katetaan. Retkistä voidaan periä osallistumismaksu. Osasto voi osallistua kustannuksiin.

Lähdettäessä retkelle on huomioitava, että ohjaajia on riittävästi. Etukäteen on arvioitava, montako lasta yhtä ohjaajaa kohden on turvallinen määrä retken sujumiseksi. Retkikohteen ehtoihin, esimerkiksi vaadittavaan valvojamäärään, on hyvä tutustua etukäteen.

Retkijärjestelyissä tärkeää on huolehtia kuljetuksista ajoissa. Lähikohteisiin voidaan kulkea kimpapakyydeillä. Suuremmalle ryhmälle voi olla edullisempaa tilata linja-autokuljetus. Se kannattaa kilpailuttaa, sillä hinnoissa voi olla suuria eroja.

Jos retki on normaalia kerhoiltaa pidempi, on huomioitava ruokailut. Ennen retkelle lähtöä on ilmoitettava sisältyykö ruoka retken hintaan. Jos ruokailu on omakustanteinen, on ruokapaikka ja hinnat ilmoitettava lähtijöille etukäteen. Liikuttaessa isomman ryhmän kanssa, ruokat kannattaa tilata etukäteen.

Retken aikataulu on suunniteltava etukäteen. Sovituista lähtö- ja paluuajoista on pidettävä kiinni ja tarkka tieto ilmoitettava osallistujille. Aikataulu ei saa olla liian tiukka, siinä on huomioitava mahdolliset pysähdykset. Siirryttäessä paikasta toiseen on varmistettava, että kaikki osallistujat ovat mukana. Retkivastaavalla on oltava lista osallistujista.

4.2.3. Leirit

Leirit ovat hyvin perinteistä kotkatoimintaa.

Leirejä järjestävät yleensä piirijärjestöt ja osastot. Leirien kesto voi vaihdella päivästä viikkoihin. Leirit ovat usein perinteisiä vuosittain toistuvia tapahtumia ja niillä voi olla jokin erityinen teema kuten musiikki- tai luontoleiri. Leirejä järjestetään koulujen loma-aikaan kesällä, syyslomalla, talvilomalla sekä viikonloppuisin.

Leirejä järjestetään ympäri Suomen erilaisissa leirikeskuksissa. Nuorten Kotkien Keskusliitolla on oma leirikeskus Kankaan Torppa, joka sijaitsee Urjalan kunnassa Pirkanmaalla. Leireillä majoitutaan sisämajoituksessa tai teltoissa. Leirikeskus on kaikkien piirijärjestöjen ja osastojen varattavissa.

Leirit tarjoavat elämyksiä ja kokemuksia. Perinteisten toimintojen kuten leikkimisen, pelaamisen ja uimisen lisäksi leireillä voi olla toimintaa, jota leiriläiset eivät pääse kokemaan muutoin, kuten kiipeilyä tai kalastusta. Usein leirin aikana on tarjolla koko leirin yhteisiä toimintoja sekä pienempiä työpajoja, joista kukin osallistuja voi valita mieleisensä. Leirin sisältöä suunniteltaessa on hyvä huomioida, että leirin aikana osallistujat voivat esittää toiveita ohjelman sisältöön tai sen kulkuun. Leirien aikana luodaan yhteishenkeä ja opetellaan tärkeitä ryhmässä toimimisen taitoja.

Leiriä johtaa ennalta nimetty leiripäällikkö, joka vastaa leiristä ja sen osallistujista.

Ohjaajien lukumäärä määräytyy leiriläisten määrän mukaan.

Lisäksi leirillä voi olla mukana muita aikuisia kuten erillistä keittiöhenkilökuntaa.

Nuorten Kotkien sisarjärjestöt ympäri maailmaa järjestävät vuosittain omia leirejä. Näille kansainvälisille leireille osallistuu leirin koosta riippuen leiriläisiä useista eri maista. Myös Suomessa järjestetään kansainvälisiä leirejä.

4.2.4. Koulutukset

Nuoret Kotkat järjestää koulutusta jäsenilleen. Osastot voivat lähettää jäseniään piirijärjestöjen ja keskusliiton koulutuksiin. Talousarvioon kannattaa varata koulutukselle oma määrärahasa. On suositeltavaa, että osasto tukee jäseniään maksamalla ainakin osan osallistumismaksusta. Koulutus voi olla maksutonta.

Ohjaajille voidaan järjestää omana toimintana koulutusta tarpeen mukaan tai ohjata olemassa oleviin koulutuksiin, kuten ensiapukurssille tai järjestötoimijoille tarkoitettuihin koulutuksiin. Ohjaajien kanssa yhdessä toimii 13 – 17-vuotiaita vertsuja. Piirijärjestöt ja keskusliitto kouluttavat vertsuja, ja on erityisen toivottavaa, että osastot tukevat taloudellisesti heidän kouluttautumista. Keskusliitto on julkaissut Vertaisohjaajien koulutuspaketin alueellisten vertaisohjaajakoulutusten tueksi.

4.2.5. Tiedotus

Jäsentiedottaminen kohdennetaan jo olemassa oleville jäsenille. Sen tarkoitus on kertoa tulevista tapahtumista tai tämän hetken kuulumisista.

Ilmoitusta, tiedotetta, mainosta tai jäsenkirjettä laadittaessa kiinnitetään huomiota siihen, kenelle tiedote tehdään ja miten se julkaistaan. Aikuisten tiedotteeseen voi laittaa enemmän tietoa kuin lapsille suunnattuun. Yleissääntö on, että ilmoitukseen tai tiedotteeseen laitetaan vain olennainen tieto. Niiden on oltava helposti luettavia ja selkeitä. Niistä on löydettävä ohjeet siihen, mistä saa lisätietoa. Hyvä tiedote näyttää kiinnostavalta.

*Verkkoviestinnän
käyttö on lisääntynyt
markkinoinnissa ja
tiedottamisessa.*

Jäsenistölle tiedottamisen lisäksi ulkoinen näkyvyys on tärkeitä. Markkinoinnin tarkoitus on lisätä tunnettuutta ja saada toimintaan lisää osallistujia. Markkinointi voi olla ilmoitus lähikaupan ilmoitustaululla, lehti-ilmoitus, markkinointitapahtuma torilla tai postilaatikoihin jaettu mainos. Ilmoituksissa voidaan mainostaa jotain yksittäistä tapahtumaa tai säännöllisesti kokoontuvaa kerhoa. Ilmoitus voi olla myös yleisesite, josta löytyy tietoa järjestöstä ja yhteystiedot.

Verkkoviestinnän käyttö on lisääntynyt markkinoinnissa ja tiedottamisessa. Sosiaalinen media ja järjestön eri tasojen kotisivut tavoittavat nopealla aikataululla laajalti ihmisiä.

4.2.6. Varainhankinta

Nuorten Kotkien toiminnan lähtökohtana on järjestää edullista harrastustoimintaa lapsille. Toiminnan järjestämiseksi tarvitaan rahoitus.

Osastot ja kerhot perivät jäsenmaksuja henkilöjäseniltä. Piirijärjestö puolestaan perii jäsenmaksua jäsenosastoilta. Kotkajärjestöllä voi joka tasolla olla myös kannatusjäseniä. Jäsenmaksun ja kannatusjäsenmaksun suuruus päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toimintaa rahoitetaan myös tapahtumien, retkien ja leirien osallistumismaksuilla.

Useimmat kunnat myöntävät lasten harrastustoimintaa järjestäville järjestöille toiminta-avustusta vuosittain. Avustuksen hakemisessa ja kriteereissä on suuria kuntakohtaisia eroja. Niistä saa tietoa omasta kunnasta.

Kotkaosasto toimii puolueosaston alaisuudessa. Puolueosaston kanssa on tärkeää käydä keskustelua toiminnan taloudellisesta tukemisesta muun yhteistyön lisäksi.

Varainhankinnasta ovat vastuussa aikuiset. Lapset voivat olla mukana monella tapaa. Osasto tai kerho voi järjestää myyjäisiä tai osallistua lähialueen myyjäisiin. Järjestää voi buffetteja, kasvomaalausta, autonpesupäiviä tai muita varainkeruutempauksia. Jos joukossa on innokkaita esiintyjiä, voidaan tarjota esimerkiksi laulu-, tanssi- tai näytelmäesityksiä pientä korvausta vastaan erilaisiin juhliin ja tapahtumiin.

Avustusta toimintaan voi hakea oman puolueosaston lisäksi ammattiyhdistyksiltä. Avustusanomuksissa on kerrottava, mihin tarkoitukseen avustusta anotaan.

Kansan Sivistysrahaston säätiöt jakavat avustuksia vuosittain eri tarkoituksiin. Hakuaika seuraavan vuoden toimintaan on elokuussa. Tarkemmat hakuohjeet löytyvät internetistä <http://www.sivistysrahasto.fi/>

Piirijärjestöt hakevat keskusliiton kautta valtionapua toimintansa rahoittamiseen. Valtionavulla voi kattaa vain osan kuluista. Liiton taloustyöryhmä valvoo vuoden aikana piirien valtionapuprosenttien kehitystä. Hakuaika on loppuvuodesta ja ohjeet hakemiseen sekä perehdytyksen muuhun valtionapuun liittyviin asioihin saa keskusliiton talouspäälliköltä.

Julkista rahoitusta hankkeisiin voi hakea kotimaassa mm. ELY:ltä, AVI:lta tai OKM:ltä. Kansainväliseen toimintaan voi hakea EU-rahaa esimerkiksi ERASMUS+ ohjelman kautta ja pohjoismaiseen toimintaan Pohjoismaiselta Ministerineuvostolta. Rahoituksen saaminen vaatii tarkkaa suunnitelmaa, talousarviota sekä yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Kumppaneiksi hankkeisiin voi pyytää liittoa, muita piirijärjestöjä, sisarjärjestöjä, kaupunkien tai alueen muita lapsi- ja nuorisojärjestöjä.

4.3. VALTAKUNNALLINEN TOIMINTA

Vapaaehtoisten peruskoulutuksesta vastaa pääsääntöisesti piirit. Keskusliitto täydentää koulutusta. Nuorten Kotkien Keskusliitto järjestää tarvittaessa Kotkaohjaajan peruskursseja. Peruskurssin lisäksi on jatkokursseja eri aihealueista.

Vertsut ovat Kotkaliikkeen tärkeä voimavara ja heidän sitouttamiseen toimintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Liitto järjestää 13–17-vuotiaille suunnattuja vertsupursseja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Sen lisäksi liitto tarjoaa vertsuille erilaisia mahdollisuuksia osallistua kansainväliseen toimintaan esimerkiksi seminaareihin, koulutuksiin ja leirimatkoille.

Liitto organisoii vuosittain valtakunnallisia tapahtumia yhteistyössä piirijärjestöjen kanssa. Valtakunnalliset tapahtumat ovat avoimia kaikille jäsenille.

Valtakunnallisista tapahtumista Kotkapäivät on toiminnallinen ja kulttuuripainotteinen viikonloppu, jonka sisältö vaihtelee vuosittain kulttuurista erilaisiin teemoihin. KotkaKuntoTapahtuma KKT on luontopainotteinen ulkoiluviikonloppu, jossa joukkueet kisaavat ikäryhmittäin erilaisten tehtävien parissa. Kotkapäivät ja KKT on suunnattu kaikenikäisille osallistujille. Kotkaexpo on yli 18-vuotiaille vapaaehtoisille suunniteltu sekä koulutusosuuksia että mukavaa yhdessäoloa ja -tekemistä sisältävä viikonloppu. Liitto järjestää myös muita tapahtumia.

Liitto määrittelee perimänsä osallistumismaksun valtakunnallisiin tapahtumiin. Useimmat piirit ja osastot tukevat jäsentensä osallistumista ja tapahtuman lopullinen osallistumismaksu laskee usein huomattavasti.

4.3.1. Nuorisokongressi

Lasten ja nuorten demokratiakasvatus on keskeinen ja tärkeä Nuorten Kotkien toimintamuoto. Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen yksi Kotkaliiton strategian tavoitteita. Päätöksentekoon oppiminen vaatii harjoittelua. Liittokokous päätti vuonna 2010 luoda nuorisokongressista pysyvän nuorten vaikutuskentän Kotkaliitossa. Edustajisto vahvisti tämän päätöksen vuonna 2014. Edustajat nuorisokongressiin valitaan piirijärjestöissä.

Nuorisokongressi järjestetään joka toinen vuosi hyvissä ajoin ennen sitä edustajistoa, jossa päätetään seuraavan toimikauden suunnitelmasta ja valitaan liiton puheenjohtajat. Nuorisokongressi valitsee neljä alle 18-vuotiasta nuorta kotkaa seuraajiksi edustajistoon, niin että heillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus edustajiston kokouksissa.

KANSAINVÄLISYYS

Liitto järjestää kansainvälisen juhlaleirin Suomessa viiden vuoden välein. Seuraava kansainvälinen juhlaleiri järjestetään Bengtsårin leirisaarella Hangossa 2018. Suurleirit järjestetään yhteistyössä piirien kanssa ja niitä valmistellaan useamman vuoden ajan. Osallistujamäärä juhlaleireillä on 500–800 henkeä. Juhlaleirien lisäksi liitto voi järjestää pienempiä kansainvälisiä leirejä eri teemojen ympärille.

Kotimaisten leirien lisäksi Nuoria Kotkia osallistuu vuosittain eri leireille ulkomailla. Liitto organisoii leirimatkoja Kansainvälisen Kotkajärjestön IFM-SEI:n järjestämien usean tuhannen hengen maailmanlaajuisten leirien lisäksi eurooppalaisille ja pohjoismaisille leireille. Ulkomaan leirimatkat tehdään pääsääntöisesti tilauslinja-autoilla.

Kansainvälisestä toiminnasta saa tietoa Kotkaviestistä ja liiton kotisivuilta. Tietoa saa myös olemalla mukana sähköpostiringissä, jossa tiedotetaan seminaareista, kursseista ja leireistä. Sähköpostirinkiin voi jokainen jäsen halutessaan ilmoittautua liiton toimistolle.

Maailmanlaajuinen Kotkajärjestö on nimeltään International Falcon Movement - Socialist Educational International IFM-SEI. Sillä on jäseniä yli 60 järjestöstä yli 50 maassa. Nuoret Kotkat on yksi IFM-SEI:n jäsenistä. IFM-SEI hoitaa maailmanlaajuista edunvalvontaa sekä järjestää leirejä ja seminaareja.

Arbetarrörelsens Barnorganisation i Norden ABN koostuu neljästä pohjoismaisesta järjestöstä – Nuoret Kotkat Suomesta, Unga Örnar Ruotsista, Framfylkingen Norjasta ja DUI LEG og VIRKE Tanskasta. ABN puheenjohtajuus kiertää järjestöillä. Ruotsi toimii puheenjohtajanaan 2014–2017, jonka jälkeen puheenjohtajuus siirtyy Suomelle. Nuoret Kotkat on aktiivisesti mukana ABN:n toiminnassa. ABN järjestää pohjoismaista demokratiakoulua 17–29-vuotiaille. Kullekin kaudelle kouluun on valittu neljä osallistujaa kustakin jäsenjärjestöstä. Demokratiakoululaiset kokoontuvat vuorotellen eri pohjoismaissa ja kokoontumisissa käsitellään sekä pohjoismaista yhteistyötä että yhteiskunnallisia lapsi- ja nuorisopolitiikkaan liittyviä aiheita.

*Maailmanlaajuinen
Kotkajärjestö
IFM-SEI hoitaa
maailmanlaajuista
edunvalvontaa sekä
järjestää leirejä ja
seminaareja.*

SÄÄNNÖT JA OHJEET

Kaikki säännöt ja ohjeet löytyvät Kotkaliiton intrasta. Kirjautumiseen tarvitaan käyttäjätunnus ja salasana, jollainen on kaikilla liittohallituksen ja edustajiston jäsenillä sekä Kotkатыöntekijöillä. Jos sinulla ei ole intran käyttäjätunnusta ja salasanaa, saat ohjeet ja säännöt pyytämällä niitä liiton tai piirin toimistolta. Ohjeita julkaistaan säännöllisesti Kotkaviestissä.

Sääntöjen ja ohjeiden tehtävä on toimia yhteisesti sovittuina pelisääntöinä. Niitä on tarpeen välillä päivittää. Niistä on hyvä puhua hallinnon kokouksissa, jotta kaikki toimija tietävät millaisia sääntöjä ja ohjeita on olemassa. Säännöt ja ohjeet selkeyttävät yhteistä toimintaa, eivätkä ne saa koskaan olla toiminnan kahle.

6.1. SÄÄNNÖT

Liiton sääntöjen lisäksi kaikille kotkatoiminnan tasoille on olemassa omat mallisäännöt eli mallisäännöt löytyy kotkayhdistyksille, aluejärjestöille ja piirijärjestöille.

Liiton säännöt sekä mallisäännöt hyväksyy liiton edustajisto. Viimeksi sääntöjä uudistettiin kevään 2015 edustajistossa. Kotkajärjestöjen toivotaan ottavan uusittujen mallisääntöjen mukaiset säännöt käyttöön mahdollisimman pian edustajiston hyväksymisen jälkeen.

Kotkaosastot toimivat perustajayhdistyksensä alaisuudessa eivätkä ne tarvitse omia yhdistysrekisterin hyväksymiä sääntöjä, kotkaosastoille on kuitenkin edustajiston hyväksymä ohjesäännön malli. On toivottavaa, että kotkaosastot laativat itselleen malliohjesäännön mukaisen ohjesäännön.

Kaikkien kotkajärjestöjen mallisäännöissä sekä liiton säännöissä on viimeisenä pykälänä teksti ”Niissä kohdin, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan yhdistyslakia.” Tämä tarkoittaa konkreettisesti sitä, että jos jostain asiasta ei ole mainintaa omissa säännöissä, niin siinä asiassa toimitaan kuten yhdistyslaki sanoo. Tällainen kohta on esimerkiksi yhdistyslain § 31 pöytäkirjan laatiminen, jossa kerrotaan pöytäkirjan laatimisesta sekä sen tarkastamisesta. Yhdistyslaki löytyy netistä <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>.

6.2. YHDISTYSREKISTERI

Uuden yhdistyksen perustaminen ilmoitetaan yhdistysrekisteriin. Vasta kun perustaminen on käsitelty yhdistysrekisterissä voi yhdistys käyttää nimensä perässä kirjaimia ry eli rekisteröity yhdistys.

Kaikilla rekisteröidyillä järjestöillä on oltava säännöt. Järjestön perustamisen yhteydessä säännöt toimitetaan yhdistysrekisteriin muiden perustamispapereiden mukana. Myös sääntömuutokset toimitetaan yhdistysrekisteriin. Uusien mallisääntöjen mukaisten sääntöjen käyttöön ottamisen lisäksi sääntömuutoksiksi luetaan myös järjestön nimen ja kotipaikan vaihtaminen.

Ennen uusien sääntöjen lähettämistä yhdistysrekisteriin, on huomioitava mitä eri kotkajärjestötasojen säännöt sanovat toisten järjestötasojen sääntöjen vahvistamisesta; liittohallitus vahvistaa piiri- ja aluejärjestöjen säännöt ja piirihallitus vahvistaa rekisteröidyn kotkayhdistyksen säännöt. Tämä tarkoittaa sitä, että kun piiri- tai aluejärjestö muuttaa sääntöjä, niin ne on lähetettävä liittohallitukselle vahvistettavaksi ennen lähettämistä yhdistysrekisteriin. Samalla tavoin rekisteröidyn kotkayhdistyksen on lähetettävä säännöt vahvistettavaksi piirihallitukselle.

Yhdistysrekisteriin on toimitettava tieto järjestön nimenkirjoittajista heidän vaihtuessa. Siitä ketkä ovat yhdistyksen nimenkirjoittajia, on maininta säännöissä. Sekä sääntöjen että nimenkirjoittajien muuttaminen yhdistysrekisteriin on maksullista. Maksullisuudesta huolimatta järjestön kannattaa huolehtia siitä, että tiedot yhdistysrekisterissä ovat ajan tasalla. Kaikki kotkajärjestöt huolehtivat itse yhdistysrekisterimaksujen suorittamisesta. Yhdistyksen osoitteenmuutos yhdistysrekisteriin on maksuton.

Lisätietoja ja neuvoja Kotkajärjestöjen yhdistysrekisteriasioista antaa liiton toiminnanjohtaja tai piirijärjestön työntekijä.

Yhdistysrekisterin nettisivuilta <https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri.html> saa monenlaista tietoa yhdistysten asioiden hoitamisesta alkaen siitä mitä yhdistystoiminta on. Sieltä saa tietoa yhdistyksen perustamisesta ja purkautumisesta ja kaikenlaisista muutoksista. Netissä voi tehdä muutosilmoitukset ja vaikkapa tilata yhdistysrekisteriotteen. Sivuilta löytyy ajan tasalla käsittelymaksuhinnasto ja ohjeet maksamiseen.

*Lisätietoja ja neuvoja
Kotkajärjestöjen
yhdistysrekisteriasioista
antaa liiton
toiminnanjohtaja tai
piirijärjestön työntekijä.*

6.3. OHJEET JA OHJESÄÄNNÖT

Erilaisista ohjeista päättää liittohallitus. Ne on laadittu ajatellen liiton toimintaa. Osaa niistä voi soveltaa sellaisenaan ja osaa tarvitsee muokata piiri- ja aluejärjestöjen sekä kotkayhdistysten ja -osastojen toimintaan. Ansiomerkkiohjesääntöä tarvitsee vain merkkejä myöntävä liitto, eikä kaikille kotkaosastoille ja -yhdistyksillä tarvitse olla esimerkiksi talous- ja hallinto-ohjesääntöä.

6.3.1. Hallinto- ja talousohjesääntö

Hallinto- ja talousohjesäännössä kerrataan sääntöjen mukaiset liiton toimielimet (edustajisto, hallitus, puheenjohtajisto, työryhmät) ja niiden tehtävät. Siinä määritellään kuka palkkaa liiton toimihenkilöt, toimielinten ja työntekijöiden euromääräiset hankintarajat, laskujen hyväksymiset ja -maksamiset, käteiskassa, matkakustannusten korvaukset sekä tilin- ja tositteiden tarkastus.

6.3.2. Ilmoittautumis- ja matkustusohjesääntö

Ilmoittautumis- ja matkustusohjesäännössä määritellään kuinka tapahtumiin ilmoitaudutaan, kuinka ilmoittautumisen voi peruuttaa, miten osallistumismaksut määrittyvät ja miten ne laskutetaan sekä matkakulujen korvaamiset. Ilmoittautumis- ja matkustusohjesääntö julkaistaan aina vuoden alussa Kotkaviestissä ja siitä tiedotetaan tiivistetysti jokaisen tapahtuman osanottajakirjeessä.

6.3.3. Toiminnan turvallisuusohjeet

Turvallisuusohjeissa määritellään mitä tarkoitetaan esimerkiksi retkellä ja leirillä. Siinä kerrotaan mikä on ohjaajien ja retkelle osallistuvien lasten tai leiriläisten hyvä suhde, mitkä ovat mahdollisia vaaranpaikkoja retkeiltäessä ja leireiltäessä ja miten niihin voi varautua sekä miten toimia onnettomuuden sattuessa.

Turvallisuusohjeista löytyy tietoa kotkavakuutuksesta, toiminnan järjestäjän muistilista, malli toiminnan turvallisuussuunnitelmaksi, malli tapaturma / onnettomuusilmoituksesta sekä malli osallistujalomakkeesta. Turvallisuusohjeessa kerrotaan myös suositellusta ensiapuvarustuksesta ja annetaan ensiapu- ja turvallisuus ohjeita eri tilanteisiin sekä kerrotaan kriisien hallinnasta.

6.3.4. Päihdesäännöt

Lasten ja nuorten toiminnan on oltava päihteetöntä. Päihdesäännöissä määritellään päihteiden käytöstä ja niiden käyttämättömyydestä kotkatoiminnassa. Päihdesäännössä mainitaan myös mitä seuraamuksia on sääntöjen rikkomisesta.

6.3.5. Ansiomerkkien ohjesääntö

Tunnustuksen ja kiitollisuuden osoituksena kotkaliikkeelle suoritetuista palveluksista myöntää Nuorten Kotkien Keskusliitto hopeisia kotkapinssejä sekä hopeisia ja kultaisia ansiomerkkejä.

Ansiomerkkien ohjesäännössä määritellään ne perusteet, joilla ansiomerkkejä voidaan myöntää. Ansiomerkit myöntää liittohallitus. Niitä voi ehdottaa myönnettäväksi kotkaosasto, kotkayhdistys, piirijärjestö tai liittohallitus. Merkkiä ehdottanut taho vastaa aiheutuvista kustannuksista. Ansiomerkki jaetaan jonkin juhlallisen tilaisuuden yhteydessä. Ohjesääntö määrittelee miten merkkiä käytetään.

6.3.6. KKT-yleissäännöt

KKT-yleissäännössä kerrotaan millainen tapahtuma KKT eli kotkakuntotapahtuma on; tehtävistä, vaeltamisesta, yöpymisestä ja varusteista. Siinä kerrotaan minkä kokoisissa ryhmissä eli vartioissa kisataan ja minkäikäiset sijoittuvat mihinkin sarjaan. Sarjoja on neljä; pienemmät Kotkat eli PIKot, KOTKAt, suuremmat Kotkat eli SUKot ja ohjaajat. Lisäksi on tutustumissarja, johon voivat osallistua kaikenikäiset ja kaiken kokoiset ryhmät.

6.3.7. Edustajiston järjestyssääntö

Edustajisto on hyväksynyt itselleen järjestyssäännön, jossa määritellään kokouksen järjestäytyminen, puheenvuorot ja niiden pitämiset, äänestys- ja vaalimenettelyt sekä kokouksiin osallistuvien sijoittuminen saliin.

6.3.8. Piirijärjestöjen taloudenhoidon vuosikalenteri

Vuosikalenterissa kerrotaan vuosittaisista asioista liittyen piirijärjestöjen taloudenhoitoon ja valtionapuihin. Vuosikalenteria päivitetään säännöllisesti ministeriön ohjeiden muutosten mukaisesti.

**Nuorten Kotkien Keskusliitto
– Unga Örnars Centrförbund NKK ry**

Säästöpankinranta 6 C,
00530 Helsinki

toimisto@nuoretkotkat.fi
www.nuoretkotkat.fi

@NuoretKotkat

@nuoretkotkat

HULVATONTA MENOA VUODESTA 1943

